

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil. 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopis se ne vračajo. — Inzerati: Šeststopenjska polit-vrata 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Volja za Ljubljano v upravništvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom volja mesečno 9 kr. več. Po pošti volja za celo leto 10 gld., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 273.

V Ljubljani v soboto, 28. novembra 1885.

Tečaj II.

Vabilo na naročbo.

Z 1. decembrom prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponové, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Po pošti:

za celo leto	gld. 10.—
„ pol leta	„ 5.—
„ četrt leta	„ 2-50
„ en mesec	„ —85

Za Ljubljano:

za celo leto	gld. 6.—
„ pol leta	„ 3.—
„ četrt leta	„ 1-50
„ mesec	„ —50

za donajanje v hišo vsak mesec 9 kr.

Položaj na Francoskem.

Čim bolj se bliža velevažen dan, ko bode ljudovlada imela voliti novega predsednika, tem večja je zmešnjava med strankami; vsaka stranka hoče svojim nazorom pripomoči do veljave, doseči izpolnitev svojih teženj ter kolikor možno oslabiti političnega jej tekmeča. Najslabeje pa se godi pri tem tekmovalni oportunistom, kajti vse stranke napovedale so združene boj oportunistu. Največjo pozornost obrača ná-se skrajno levo křilo, katero pri volitvah ni imelo sreče, a zdaj podpirajo je vender konservativci, ker je njihova namera v tem,

Listek.

Prokleta!

(Roman Spisal Emile Richebourg; po E. Vacanovi predelavi prosto poslovenil Janko Leban.)

(Dalje.)

Sedaj se Serafina oglasi: „Včeraj zvečer so se kakor navadno zaprla vsa vrata in okna.“ — „A ropar je vender kje moral priti v hišo! Ali nimate nobenega suma na kacega domačega človeka?“

Blanche je zmajala z glavo. „Jaz morem le to reči, kar je rekel moj oče pred svojo smrtjo: domačih ljudij zvestoba je skušena.“

Stražmešter se opraviči mladi deklici, da je bil prisiljen motiti jo v njenem žalovanju, obljubi, da bode vse storil, da najde malovrednika, ki je povzročil Mellierovo smrt, ter na to zapusti s svojim spremljevalcem vežo in pristavo.

Blanche se vrne v mrtvaško sobo.

Jera je prosteje dihala.

„To je tedaj hotel moj Fran na pristavi!“ mislila si je. „Mellierov denar bi bil rad imel!

da obdržijo ljudovlado v neprestanem nemiru in razburjenosti, ter jo konečno tako oslabijo, da pogine ter se na njenih razvalinah dvigne zopet monarhija, katera naj bi popravila napake ter zacelila rane, koje je vsekala deželi ljudovlada. Radikalci na skrivnem podpirajo in ščujejo ultraradikalce, obetajoči jim zlatih sadov, pri tem vender le delajo zá-se, hoteči si pripraviti in osvojiti mesto oportunistov. Da se pri tej politični gombi in hlepenji po lastnih koristih rabijo vsakojaka sredstva, je umevno.

Med temi razburkanimi strankarskimi valovi stoji Brissonovo ministerstvo; a niti jedino ni to ministerstvo. Jeden del kabineta neče ničesar slišati o zahtevah ultraradikalcev ter na noben način neče odjenjati njihovemu pritisku; drugi del pa, na čelu mu Freycinet, je popustljiv ter hoče radikalcem blagohotno nakloniti več prednostij ter jim izpolniti želje, češ, da je njihova bodočnost ter torej treba uže zdaj z njimi računati. Najbolj kočljivo je vprašanje o amnestiji (splošnem pomiloščenju). Rochefort in drugi imajo navado, da večkrat predlagajo, naj bi se oprostili zločinci, katere je ljudovlada kot nevarne obsodila v zapor. Oportunistična večina prejšnje zbornice je pomagala čez to zapreko s tem, da je kar položila jednake predloge na stran ter se ne dalje zá-nje brigala. To se jej je posrečilo. In zdaj vedel je Brisson, da gotovo pride zopet Rochefort s svojim predlogom, ogniti se je hotel temu kamenu spodtike, in ministerstvo v izjavi, katera se je prečitata v zbornici, vprašanja o amnestiji niti omenilo ni. Sklenilo pa je, da se dotičnemu predlogu, če bi se vender le stavil, upre z vsemi močmi. Ministerstvo pa se je postavilo tudi v drugih vpra-

šanjih radikalcem nasproti; tako neče nič vedeti o dveh glavnih zahtevah radikalcev, naj se opusti kolonijalna politika ter ločitev cerkve od države. S tako trdovratnim postopanjem zakrivilo je ministerstvo, kakor trdi mnenje v Parizu, samomor. Brisson pa si vender na vse strani skuša poravnati svoje stališče, kajti trdi se, da se tudi on poganja za ljudovladni predsedniški stol. Da to ni ljubo predsedniku Grevyju, je naravno, in on skuša kolikor možno prikleniti drugod svojega tekmeča ter ga storiti nenevarnega, drži ga trdno v kabinetu. Brisson pa bi se rad izvil iz kabineta, zato s svojim postopanjem izzivlje radikalce, da bi dobil od njih nepovoljno izjavo in bi mu bilo možno odstopiti.

Grévy nima pri oportunistih dosti prijateljev, Brisson pa bi našel pri oportunistih mnogo podpore.

Zanimljivih prizorov torej še nikakor ni konec. Brisson prizadeval si bode na vse moči, otrestiti si okove ministerskega predsednika ter dobiti svobodo, da se more poganjati za predsedniško čast ljudovlade. Čudne razmere! Stranke v vednem boji med seboj, njihovi člano vi potezajo se z vso strastjo po mastnih državnih službah in odlikovanjih; na čelu ljudovlade mož, kateri njemu nepriljubljenega ministerskega predsednika neče odpuštiti, ker bi mu bil pri volitvi predsednika nevaren tekmeč, — in ministerski predsednik, kateri se hoče na vsak način odpovedati jedni časti, da bi mu bilo možno stegniti se po drugi. Pač čudne, skoro da samo v Francoski možne razmere.

To je nesebina "ljudovlada" tako nesebina, kot je se vsaka država!

„O veliki nesreči . . . Gospod Mellier . . .“

„Je li zbolel?“

„Hujše, gospod Pierre, hujše! On je — mrtev!“

Starček zakriči ter plane proti stopnicam. Kakor bi trenil bil je gor ter liki blaznik zdirja v sobo Jacques Mellierovo. Dva plašna klica ga sprejmeta. On ugleda Blancheo in tujo žensko pri postelji mrtvečevi. Blanche ga ihteč objame. On se izvije iz njenih rok ter hiti k dragemu mu mrliču.

„Mrtev!“ zastoče. „Mrtev! In mene ni bilo tukaj, da bi mu bil dal zadnji pozdrav, da bi bil slišal zadnje njegove besede, zadnjo njegovo voljo! O, Bog nema usmiljenja! Umrl je, ne da bi se bil spravil! . . .“

In zakrivši si obraz z rokama, jokal je milo. Potem se vzravna kakor bi hotel Blanche-o objeti. Zdajci zagleda Lucilo. Nekaj časa je viril v njo, potem zavzet stopi nekoliko korakov nazaj.

„Lucila! . . .“ zakliče, „Lucila! . . .“

Ona stopi k njemu ter podavši mu roko, reče:

„Da, Pierre, jaz sem! Moj oče me je še videl; moj oče mi je odpustil; on je prokletstvo

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

V koroškem deželnem zboru poročal je deželni predsednik baron Schmied o obsegu poškodbe, katera je zadela to jesen Koroško ter prosil deželni zbor pomoči. — Gohn in drugi so stavili predlog, naj se odpravijo vse cesarske mitnice ob potih in mostovih, ker bi bilo to v interesu prometa; deželnemu odboru se naroči, da stopi v dogovor z vlado zaradi odprave mitnic. — V dolenjem avstrijskem deželnem zboru stavlja je Mischa in drugi predlog, naj se skliče enkêta, katera naj preiskuje vzroke propadanja kmetijstva ter naj stavi primerne predloge.

Gališka povišati bode morala deželno priklado, da jej bode možno pokriti deželne potrebe. Klub središča deželnih poslancev sklenil je na predlog poslanca Abrahamovića, da predlaga deželnemu zboru, naj se naloži davek na sladkor in žganje. Sklenilo se je na dalje, naj deželni zbor vlado naprosi, da bi se pri škodah po ognji odpisavali davki kakor se to godi pri drugih elementarnih nezgodah.

Starčevićjanci v hrvatskem saboru postajajo vedno bolj odkritosrčni. V slednji seji izjavil je baron Rukavina, da Starčevićjanci delajo na pad bana; Tuškan je izjavil odkrito, da bode opozicija vse storila, da ovira delovanje sabora ter prepreči sklep zakonov. Opozicija boče na vsak način pokopati postavni načrt o upravni reformi, in v dosego tega smotra ne plaši se pred nobenim sredstvom.

Tuje dežela.

Srbsko-bolgarskega bojišča dohajajo vesti, da se vojska navzlic naročilu velevlastij nadaljuje. Knez Aleksander prodira s svojimi četami neprestano dalje na srbskem ozemlju; nikjer se mu ne postavi uspešno nasproti srbska vojna. Kakor poročajo najnovejša poročila, pal je Pirov uže v bolgarske roke, in nekaj bolgarskih čet je uže dalje na potu proti Nišu, kamor je srbska vojska nazaj potisnena. (Glej zadaj telegrame.)

Znano je, da je srbski kralj Milan na naročilo vlastij takoj zapovedal svojim poveljnikom, da prenehajo z vojsko; jednak korak storile so vlasti tudi pri bolgarski vladi, a Bolgari niso odnehali od vojske. Kakor „Polit. Corr.“ poroča, naročila je avstrijska vlada svojemu zastopniku v Belgradu, grofu Khevenhüllerju, naj se poda v glavni tabor h knezu Aleksandru ter mu odsvetuje dalje prodirati v Srbijo.

Kriza v španskem ministerstvu je srečno prestana; sestavljen je uže kabinet Sagasta. Iz vse dežele se poroča, da povsodi vlada mir. Vojaški dostojanstveniki so naznanili kraljici vladarici svojo udanost. Kakor zdaj znamenja kažejo, rešila se bode vendar le srečno spremena vladarstva v Španiji, v deželi notranjim prekucijam toliko pristopni.

svoje preklical, blagoslovil me je! . . . Tudi vas je klical, Pierre! Vi naj bi bili slišali zadnje njegove besede, zadnje njegovo voljo. Umrl je v miru; Bog se je njega usmilil; umrl je v najinjem naročju! In zdaj, Pierre,“ nadaljuje ona s trepetajočim glasom, „povejte mi, kje je moj sin?“

Rouvenat žalostno povesi glavo.

„Pierre, vi molčite! Moj Bog, kaj vam je?“

„Lucila, draga mi gospodarica, jaz sem se vrnil sam, jaz sem obupan. . . .“

„Moj sin! Nova nesreča!“ zakliče mati.

Blanche samega strahu ni mogla govoriti.

„Ne, ne, umirite se!“ seže Rouvenat Lucili takoj v besedo. „Leon je vesel, kakor sem izvedel. Le zopet je odpotoval z Jerômom Gošem. Kam sta šla, ni mi mogel nihče povedati. Pa Leona zopet najdemo, gotovo!“

Lucila globoko vzdihne. Blanche jo jokaje objame z besedami: „Upajmo!“

„Upati moramo zmerom!“ deje Jean Renaud za njimi. Rouvenat se obrne ter mu poproži roko. „Tako je,“ nadaljuje. „V hiši, kjer stanuje Leon z Gošem, pravila mi je gospodinja, da sta imela

V Angleški vršijo se volitve v parlament. Kolikor je do zdaj znanih izidov, je število konservativnih poslancev večje, nego ono liberalnih. Konservativci si uže obetajo večino v prihodnjem parlamentu. Toda do zdaj izvršilo se je še premalo volitev, da bi se moglo uže sklepati na zmago jedne ali druge stranke.

Domače stvari.

Viktorja Smoléta zapuščina deželnemu muzeju „Rudolfinum“.

Dne 8. marca l. 1885. v Ljubljani umrli prijatelj umetnosti gosp. Viktor Smolé postavil je v svoji oporoki dne 14. novembra l. 1882. in dne 5. oktobra leta 1883. kranjski deželni muzej „Rudolfinum“ za svojega vseskupnega dediča s to omejitvijo, da ima njegova sestra, gospodična Balbina Smolé, do smrti pravico do vžitka vse zapuščine.

Popis premoženja (inventara) pokazal je, da skupno premoženje obstoji iz sledečih delov:

1.) Gotovina	1832	gld	65	kr.
2.) javni vrednostni papirji	6974	„	84	„
3.) dragocenosti	489	„	—	„
4.) zgornja obleka, telesno, posteljno in drugo perilo	227	„	30	„
5.) pohišna oprava	703	„	62	„
6.) starinske in rokoko-stvari	2556	„	50	„
7.) stari denarji	13	„	97	„
8.) knjige	81	„	55	„
9.) zasebne terjatve	24843	„	12	„
10.) hiša št. 1. na Marije Terzije cesti z vrtom vred	48000	„	—	„
11.) gledišna loža št. 20	1400	„	—	„
12.) pet travnikov v davčnih občinah Zgornja Šiška, Vič in Brezovica, po sodnji cenjeni na	5870	„	—	„
13.) potem v davčni občini Trnovo se nahajajoči delež mestnega loga parcelne št. 551, 552, 553, cenjen na	1832	„	60	„
14.) močvirski parc. št. 920/a-b v „Rakovi jelši“ davčne občine trnovske, cenjena na	934	„	80	„
skupna vrednost	95759	gld.	95	kr.

Tako izdatna ustanova, poklonjena vednostim in umetnijam, kakor jo ima pričakovati deželni muzej, nahaja se pač le edina v letopisih naše dežele, ona je postavila na veke ime blagega kranjskega domoljuba ter ga postavila v eno vrsto z onimi le redkimi Maeceni (zaščitniki umetnostij), kateri so, misleč na vzvišane namene visoke izobraženosti, vstanovili različne zavode umetnosti in vednosti v povzdigo in slavo svoje domovine ali pa so z velikanskimi ustanovami za zmeraj zagotovili obstanek in občekoristno delovanje takih zavodov.

visok pohod Obiskala sta ja namreč nek grof in neka grofinja, in odpeljala sta oba — Leona in Goša — v svoji kočiji. Tega ne umem!“

„A jaz umem!“ deje Jean Renaud. „Nek gospod iz Pariza je danes tukaj bil, ki mi je rekel: „Gospod Leon je družino svojega očeta zopet našel!“

Lucila je začudena gledala. Blanche je od straha prebledela. Jean Renaud, ki je to opazil, objame jo ter reče milo in veselo se nasmehljavši: „Bodi mirna, miljena hčERICA moja! Gospod, o kojem pravim, rekel mi je tudi: „Leon in Blanche postaneta mož in žena in bosta srečna!“

Rouvenat je bil ukrenil, da so ljudje lahko hodili v mrtvaško sobo, kropit mrliča. Lucila, o kateri ni nihče vedel, da je na pristavi, umaknila se je začasno v Rouvenatovo sobo, kjer je nihče ni mogel videti.

Ko Rouvenatu dopovedó, kaj se je po noči dogodilo, bila je njegova prva beseda: „Razbojnik, morilec Jacques Mellierov ni bil nihče drug, kakor Josip Parizel! A zdaj ne mislimo na zločinca, nego samo na mrliča!“

S Smolé-tovo ustanovo mogoče bo muzeju „Rudolfinum“ svoje zbirke, ki zdaj le polagoma naraščajo, sčasoma pomnožiti in dopolniti tako, da se bode lahko postavil s slovečimi muzeji v eno vrsto, ne da bi se potrošili zato deželni novci. Mogoče bode dalje deželnemu muzeju, na razne načine spodbujati in pospeševati domoznanstvo, zgodovinarstvo in umetno obrtnijo ter s tem, da se bodo izgledne stvari razpostavljale na ogled, delati tudi na to, da se razširi boljši okus.

Da bi se pa uže precej zdaj moglo pripravljati na to, da se doseže ravnokar navedeni namen, bilo bi pač želeli, da bi „Rudolfinum“ uže zdaj dobil pravico v roke, prosto razpolagati z zapuščino, nasproti temu pa bi se gospodičini uživalci pod poroštvom dežele vsako leto izplačal dogovorjeni dohodek v denarjih. Deželni odbor je sicer sprožil to misel, o kateri se pa potem ni več obravnavalo.

Pač pa ima deželni odbor v rokah ponudbo gospodičine Balbine Smolé z dne 3. junija l. 1885. (dež. odb. št. 3667.), vsled katere hoče navedena uživalca odstopiti od uživanja dohodkov v zapuščini g. Viktorja Smolé-ta popisane orožja, rokoko-stvari in slik v cenilni vrednosti 2556 gld 50 kr., potem starega denarja, cenjenega na 13 gld. 97 kr. in za muzej odbranih knjig, cenjenih na 51 gld. 55 kr., ter te predmete takoj prepustiti muzeju „Rudolfinum“ na prosto razpolaganje, ako muzej kot dedič g. Viktorja Smolé-ta nji v prostovlastno razpolaganje prepusti popisane dragocenosti v vrednosti 489 gld., obleko, perilo in posteljno opravo v vrednosti 227 gld. 30 kr., potem hišno opravo, cenjeno na 703 gld. 62 kr., dalje izmed podob sliko „Seesturm“ v cenilni vrednosti 45 gld. in kitajsko starošegno (rokoko-) omarico v vrednosti 10 gld. z vsemi drugimi knjigami, spisi in zvezki vred, kateri se niso odbrali za muzej, v cenilni vrednosti 30 gld.

Deželnemu odboru zdel se je ta predlog popolnoma primeren, da bi se zapuščena zbirka umetnih izdelkov ranjkega, kolikor je mogoče kot skupna celota razstavila za občinstvo v krasnih prostorih „Rudolfinum-a“ in da se na ravno tem mestu v vedni spomin hvaležnosti domovine postavi od domačega umetnika gosp. Jurija Šubica izdelana slika (portrait) blagega domoljuba in muzejevega podpornika.

Kar pa se tiče zahtevane odškodnine za to, da gospodična Balbina Smolé odstopi od dosmrtnega užitka navedenih umotvorov, bi se deželni odbor ne bil spodtikal nad tem, prepustiti jej v prosto lastnino navedena dva umotvora z obleko, perilom, s posteljno opravo in z knjigami vred, večjidel lepoznankega zapopadka, cenjenimi na 30 gld.

Ker pa so dragocenosti s pohišno opravo in z drugim premakljivim blagom vred, katere so tudi vštete v dotično odškodnino, pri popisovanju premoženja bile cenjene na 1192 gld. 62 kr., si deželni odbor ni mogel prisojati pravice, da bi se odpovedal temu delu muzejnega, oziroma deželnega premoženja, do katerega ima imenovana gospodičina se vé da še pravico užitka, temveč moral je priznati, da takove naredbe spadajo v delokrog slavnega deželnega zbora. Pač pa je deželni

In otide v Fremicourt, kjer vse naroči za pokop, ki je imel biti drugi dan ob najstari uri zjutraj. Hlapcem in dninarjem je dal za ta dan prosto, ker jih je hotel videti okolo truge njihovega gospodarja.

Po večerji zapusti Jera skrivéj pristavo, še predno so zaprli vrata. Poda se k seči, kjer se je navadno shajala s Franom Parizlom. Pa zastoj je čakala do najstare ure. Zdjaci se napoti v Artemont ter teče in teče skoro dve uri neprenehoma, da je težko sople ter jej je pôt kapala s čela. Uže je bila v Artemontu, ko zagleda pred sabo na cesti temno senco, katera se je kmalu prikazala, kmalu pa je zopet izginila za drevosom ali v jarku.

Zdelo se ji je, da senco pozná ter tudi hiti na mesto, kjer je bila naposled izginila. Zdjaci čuje, da nekdo zakliče njeno ime in človek skoči iz jarka. Bil je stari Parizel!

Jera hiti k njemu ter mu važno in brez sape zašepeče: „Čakala sem do najstare ure Frana-

edber iz tega namena, da bi „Rudolfinum“ kar najhitreje prevzel Smolétove umetnostne zbirke — v „Rudolfinum“ so se namreč v prostorih, odmenjenih za zbirke, uže zdaj morale ukreniti vse potrebne priprave za razstavo Smolétovih zbirk — stavlil nasvèt navedeni gospodici, da se predlagana delitev zapuščine, kakor ona želí, sprejme le pod tem pogojem, ako ona plača pavšalni znesek 1000 gld muzejnemu zakladu. Pri tem pa je imel deželni odbor to misel pred očmi, da se tako postopanje, ako se namreč „Rudolfinum“ odpové lastni enega dela zapuščine, ki mu ima pripasti v svojem času, zamore opravičiti le tedaj, ako muzej vsled takega dogovora doseže druge znamenite prednosti, kar bi se na pr. zgodilo, ako bi se sklenila pogodba gledé prevzetja skupne zapuščine v prosto gospodarjenje muzeja proti temu, da bi se uživalci za čas njegovega življenja izplačevali dogovorjeni denarni znesek.

Te ponudbe deželnega odbora pa gospodici Smolétova ni sprejela, ampak je z ulogo dné 21. avgusta 1885 pod št. 5444 prosila, naj bi se njeni prvotni zgoraj omenjeni predlog predložil slavnemu deželnemu zboru v rešitev.

Povodom obravnavanja Smolétove zapuščine imel je muzejni zaklad do zdaj plačati vsega skupaj le 180 gld. 58 kr. stroškov, kateri so se nabrali za popisovanje premoženja in za koleke za prepise inventura. (Št. 3068, 4004, 5534 l. 1885.)

Pristojbino pa bo muzej plačal še le takrat, kadar bo uživalca nehala uživati zapuščino.

C. kr. finančna prokuratura prevzela je namestovanje „Rudolfinum-a“ v tej dedinski zadevi, in deželni odbor jo je z dopisom dné 24. marcija 1885, št. 2104, naprosil, naj prijavi c. kr. deželni sodniji, da deželni muzej prevzame dedščino.

Vsled tega nasvetuje deželni odbor:

Slavni deželni zbor naj sklene:

1.) V vedni hvaležni spomin dežele Kranjske na velikodušnega in domoljubnega zaščitnika in pospeševalca muzeja „Rudolfinuma“ gosp. Viktorja Smoléta postavi naj se v dovršeni novi stavbi pri Smolétovi zbirki, katera naj kolikor mogoče kot celota skupaj ostane, njegova na deželne troške izvršena slika.

2.) Povodom navedene zapuščinske obravnave do zdaj iz muzejnega zaklada plačani troški v znesku 180 gld. 58 kr. se odobré.

3.) Ponudba gđc. Balbine Smolé, da se Smolétove zbirke takoj prepusté muzeju, izroči se finančnemu odseku, da stavi nasvète.

— (Govor gosp. deželnega glavarja ob otvorenju deželnega zbora.) Ker se je v štev. 270. našega lista v govor, s katerim je gospod deželni glavar grof Thurn-Valsassina otvoril deželni zbor kranjski, urinila neprijetna zmota in zmena, usojamo si ga podati v naslednjem še jedenpot v pravem redu:

„Slavni zbor!

Na povelje Njih veličanstva usojam se deželni zbor vojvodine kranjske otvoriti.

Ker ni prišel, šla sem ga iskat na dolgo pot. Kje je? Jaz moram govoriti z njim!“

„Vem li jaz, kje da je?“ zamrmra stari Parizel. „Včeraj ga celó ni bilo domov, zastoj sem ga čakal. Kaj mu imaš povedati?“

„Nekaj važnega!“

Rujavka ni opazila, kako se je stari tresel in kako so njegovi zobje šklepetali. Potegnivši jo nekoliko na stran reče: „Pojdi, ni varao, biti nama na cesti.“ Tako ideta molčé nekoliko sto korakov preko polja. Naenkrat se Parizel ustavi rekši: „Tako, tukaj sva varna. Kaj imaš povedati Frau, deklé? Kaj se godí na sevillonski pristani?“

„Jacques Mellier je mrtev“, blekne Jera.

Parizla strese mraz. „Mrtev!“ bripne.

„Da! Včeraj zjutraj okoli osme ure je umrl.“

„In, in...?“

„No, dočim je Fran hotel denar vzeti iz denarnice, moral se je gospodar vzbuditi in Fran ga je potem se-ve-da davil...“

„Ah! Ona misli, da je bil to Fran!“ misli si Parizel.

Slavni zbor bo imel o navadnih, a tudi o posebnih zadevah obravnavati, o katerih mu dojdejo posebni predlogi.

Med temi predlogi usojam se omenjati: prenarredbo statuta in volilnega reda za mesto Ljubljano, zgradbo lokalne železnice od Ljubljane v Kamenik, ustanovitev kmetijske šole v Rudolfovem, uravnavo priklad na direktni in indirektni davek za zemljiško-odvezni zaklad.

Žalostnim srcem moram pa tudi sl. zboru o elementarnih nesrečah poročati, katere so našo domovino letos težko zadele. Tu in tam je huda ura, toča, povodenj različne pokrajine poškodovala. Povodenj je težko zadela Gorenjsko, posebno sodnijski okraj Kranjska Gora. Na Notranjskem dolino Vipavsko. Silna potreba je, da se hudourniki ukroté; in da se Sava, katera se pri visoki vodi razširja in svoj tek spreminja, regulira. Potrebno bo primernih stavb poleg obrežja, pogozdovanja goličav itd. Pričakujemo in upajmo, da nam bo država zdatno pomagala, ker dežela, v finančnem oziru uže preobložena, sama na sebi ne bi mogla velikanskih stroškov premagati.

Slavnega zbora imenitna naloga bude o teh zadevah potrebno ukreniti. Prepričan sem, da bude naš prečastiti gospod deželni predsednik na merodajnem mestu v teh zadevah naše prošnje radovoljno in krepko podpiral.

Naš presvitli najmilostivi cesar so, kakor vselej, tudi v tem slučaju za našo deželo očetovsko skrbeli in o raznih prilikah skupno 9000 gld. poškodovanim podeliti blagovoliti. Ne dvojim, da sprejme deželni zbor s hvaležnim priznanjem to velikodušno darilo.

(Nadaljuje nemški:) Tudi človekoljubnost izvrstnega prebivalstva, kakor tudi razna društva pripomogla so po močeh z milodari, da se olajša beda nesrečnikov.

Čutim torej dolžnost, se blagosrčnim dobrotnikom za mnogobrojne izkaze njihovega sočutja in požrtvovalnosti zahvaliti se najtopleje s tega mesta.

Slavnemu zboru dojde glede poplavljenja posebna predloga.

Uverjen sem, da bodo gospodje poslanci svoj znani patrijotizem, kakor vselej, tudi pri tem zasedanji pokazali v blagor domovine.

V globoki zvestobi in udani ljubezni do naše vladarske hiše, do našega gospoda in cesarja (nadaljuje slovenski:), vedno zvesto udani Njih veličanstvu zakličimo: Bog obvaruj, Bog ohrani našega presvitlega vladarja! Slava! Hoch!“ (Poslanci zakličojo trikrat „slava!“ „hoch!“)

— (Sadno drevje ob železnicah.) Avstrijsko glavno nadzorništvo zaukazalo je vsem železniškim upravništvom, naj v bodoče ob železniških progah ne nasajajo več gozduge, marveč sadno drevje.

— (Zvezdni utrinki) Vsled približanja zemlje z Bielino repatico opazovali smo včeraj zvečer na nebu mnogo zvezdnih utrinkov. Nebo je bilo popolnoma jasno, zaradi tega se je mogla ta redka prikazen opazovati v vsaj krasoti. Takoj o mraku opaziti je bilo mnogo

„No, potem je prišel zdravnik ter je rekel, da je Mellier umrl vsled davljenja.“

Parizel je bil bled. Podoben je bil mrliču.

Jera pa živo nadaljuje: „Pa mislite si veliko srečo: Jacques Mellier ni Frana spoznal! Nič ne vedo in tudi nikoli ničesar ne bodo vedeli!“

„Kaj mi praviš? Tedaj niti ne slutijo?“ ...

„Ne, Fran je lahko prav miren. Niti ne sumijo na-nj. Kako bi li kedaj kaj izvedeli! Uže navsezgodaj sem zopet čez vrata porinila pah, tako, da je nemogoče izvedeti, kako je mogel kdo priti v bišo. Pred svojo smrtjo je Mellier pripovedoval, kako ga je hotel nekdo oropati; a imenovati ga ni mogel!“

„In Blanche? In Blanche?“

„Ona je spalá, vzbudila se je še le na Mellierov krik. In še predno je mogla luč narediti, pobežnil je bil Fran!“

„To je čudno“, misli zi Parizel. „Bi-li se bil Fran ustrašil ter zbežal, zaslišavši šum v starčkovi sobi? Prav je imel! In zdaj misli, da so me ujeli in zato ni prišel v Artemot, nego se je skrtil.“

(Dalje prihodnjič.)

utrinkov, kateri so se vedno bolj množili, dokler jih okolo 10. ure vzhajajoč mesec ni zatennial s svojo lučjo. — Bielina repatica je jedna najbudovitejših; našel jo je v l. 1826. avstrijski častnik Biela; njen tek znaša 6³/₄ leta. Posebno krasno je bilo opazovati utrinke v letu 1872. dne 27. novembra. — Pri jasnem nebu opazovati se bode mogla jednaka prikazen najbrže tudi danes zvečer.

— (V razgled.) Vsem iztisom denašnjega lista je priložen bogato ilustriran prospekt knjige: „Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild“, katero delo izda se na željo in s sodelovanjem Nj cesarske visokosti cesarjeviča naslednika ter se bode izdajalo v snopičih od 1. decembra dalje. Zaradi izvrstne vsebine in lepe vnanje oblike bode res prekrasno delo, zaradi nizke cene bode pa prava narodna knjiga vse Avstrije. — Prvi snopič se bode dobival v bukvarni pl. Kleinmayr in Bamberg v Ljubljani.

— (Tatvina v „Rudolfinum“.) Predvčeršnjim po noči udrl je neznan tat v novi deželni muzej ter ukral tam šest živih tičev, kateri so bili določeni za muzejevo zbirko.

— (Zaprlji) so včeraj znanega, uže večkrat kaznovanega zakotnega pisarja Ljudovika Kržišnika zaradi javnega nasilstva.

— (Izpred sodišča.) Včeraj stala je pred deželno sodnijo 44 let stara neomežena branjevka Marija Hiti iz Krakovega, zatožena prestopka proti zakonu o skopuštvi. Hiti posodila je Antoniji Novak 600 gld. ter terjala od nje po 96 odstotkov. Zatožena je dejala, da jej je Novak sama ponudila tako visoke obresti. Sodišče jo je oprostilo.

— (Lov na volkove.) Iz Št. Petra na Krasu se nam piše: V porazumljeni s slavnim c. kr. okrajnim glavarstvom bode tukajšnje županstvo 2. decembra t. l. napravilo splošni lov na volkove, katerih se je po tukajšnjih gorah toliko zagojilo, da so uže ljudem nevarni postali. Tega lova se sme vsakateri vdeležiti brez lovske pravice in brez orožnega lista. Torej županstvo v Šent Petru vse lovce in dobre strelce na ta lov vljudno vabi. J. Spilar, župan.

— (Popravek.) Z Vranskega se poroča, da vèst o samomoru tamošnjega notarja gosp. Schwarzenberga ni resnična.

— (Volkovi.) Nedavno smo poročali, da so se okoli Št. Petra, Zagorij, Knežaka in Trna pričeli volkovi kar v trumah kazati. Sedaj se nam pa zopet iz Št. Petra piše, da so volkovi po noči med 15. in 16im t. m. posestniku Andreju Šabcu iz Zagorij 4 ovce in jednega psa, po noči med 22. in 23. t. m. Juriju Kruhu in Petru Fatinu iz Zagorja pa tudi po jednega psa raztrgali. Zverjad je tako domača postala, da se celó po dnevi kmalu na tem, kmalu na onem kraju pokaže in da se od pastirja ne dá z lepo odpoditi. Pripoveduje se tudi, da so volkovi pred kakimi osmimi dnevi 7 ogljarjev, ki so oglje iz Ulačne v Trst peljali, napadli in da so se jih ti komaj obranili. Skrajni čas je torej, da se napravi od zadetih občin splošen lov na te zveri.

Statistični podatki.

Svetovna občila.

(Dalje.)

Silnega pomena za svetovni promet je parobrodarstvo. Parniki vseh na svetu plujo po Tihem morju, po Indovskem morju, največ po Atlantovskem morju (med Evropo in Ameriko), po Sredozemskem in Kitajskem morju. Redna paroplovba, katere se deležijo vsi obrazovni narodi novega in starega sveta, je med Hamburg-Kaljae v Peruvo na zapadu južne Amerike, Valparaiso (v Čili)-Liverpool, Bremen-Kolon (pri Panami na sev. jz. A.), Plymouth-Kapštadt (v juž. Af.), Dzenova-Singapur (na jugu skorootoka Malake v Indovskem morju), Marzejlja-Saignon ali Saigon (v Kočincini, v ozadnji Indiji)-Jokahama (na otoku Nipon, Japanska), Napolj-Batavija (na otoku Žava, v Sundskem morju), Sydney (v Avstraliji na vzh.) - S. Francisko (v severni Ameriki na zapadu).

Leta 1879 je bilo 73 velikih parobrodarskih zvez, izmed katerih je vzdržavala Nemška 11, Francoska 11, Angležka 26, Avstro-Ogerska 5, Talijanska 5, Nizozemska 6, Zjedinjene Države 6, Portugalska 2, Japanska 1. Izmed voznih črt angleških je najvažnija Pen-

insular & Oriental-Steamp-Navigation-Company. Ta družba je s svojimi ladjami občevala med Evropo in Afriko (Southampton-Suez, Brindizi-Aleksandrija), pošiljala jih je po Rudečem in Indovskem morju čez Aden v Bombay s pribočnimi progami v Karači (v spretnji Indiji) in v Perzijski zaliv. Na glavni progi, trpeči 32 dni vožnje in 7000 morskih milj dolgi, gredeči od Bombaya čez Ceylon, Singapore, Hongkong v Jekahamo, veže južno Azijo z vzhodno, in na to progo se priklepa ona Ceylon-Avstralija.

Na Francoskem se iztekniti parobrodne družbe Messageries maritimes. Njihne proge vodijo iz Marzejlje skozi Suezki pretok, čez Aden, Ceylon, Singapore v Saigon in Hongkong. — Nizozemska družba „Stoomvaart-Maatschappij“ plove z ladjami skozi Suez v Batavijo.

Avstrijski Lloyd brodi iz Trsta skozi Suez v Bombay. Parniki Dzenovski grede do Singapura, brodovi talijanske družbe „Rubattino“ in hamburške „Rhederei-Gesellschaft“ plöve do Šangaja v Kitaju.

Na Tihem morju vlada ameriška Pacific-Mail-Steamp-Ship-Company, brodeča od S. Franciska vzdolž zapadnega ameriškega obrežja, tj. v Azijo (Jokaham, Hongkong), in čez Sendviške otoke v Avstralijo.

Severonemški Lloyd v Bremenu hodi v New-York, Baltimore, Havanna, New-Orleans, Montevideo, Buenos-Aires, Bahia, Rio de Janeiro.

Hamburški „Kosmos“ pluje v Kaljao in prepluje okolu afriškega predgorja 11000 morskih milj. — Hamburgo-ameriška „Packetfahrt-Actien-Gesellschaft“ vozi v Njujork, zapadno Indijo, osrednjo Ameriko, Mejiko.

Severonemški Lloyd ima 21 vijakoparnikov, hamburška „Packet-Gesellschaft“ 13, angleška družba „Cunard“ 24, ameriška 52. To sestavlja ogromno brodovje. Vse te proge se držé voznjega reda prav natanko, takó, da je časih le par ur razločka.

(Dalje prihodnjič.)

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Sofija, 28. novembra. Mesto Pirota ni zasedla glavna bolgarska armada, marveč samo nekateri batalijoni, ker se bojijo eksplozije (razstrelb). Srbska armada bila je tudi na cesti v Niš nad 12 km. daleč proti Akpalanki nazaj potisnena. — Dne 27. t. m. pričela se je bitka ob 7 zjutraj na srbski strani bojevali so se 4 divizije, katerim je večji del bolgarskih čet nasproti stal Srbi, kateri so na desni in levi od Pirota na mesto vplivajoče višine imeli zasedene, zapustili so po živahnem streljanju s topovi pozicije na levici Pirota, na desni traje boj dalje še ob 3. uri popoldne. Ob tem času pridobila si je bolgarska armada tla proti Nišu. — V Pirotu izvršili sta se dve eksploziji. Povsodi vlada bojazen, da je mesto podkopano.

London, 28. novembra. „Times“ poročajo, da se sklene premirje.

Madrid, 28. novembra. Novi kabinet Sagasta se je sestavil.

Dunaj, 27. novembra. „Pol. Corr.“ poroča iz Sofije: Bolgarskega poveljnika Nikolajeva je obiskal srbski polkovnik Topalović, kateri je z ozirom na naročilo vlastij predlagal konec vojske. Nikolajev je odbil predlog, češ, da nima od kneza nobenega ukaza.

Zagreb, 27. novembra. (Iz sabora.) Ko je Vučetić za, Pizačić proti predlogi o upravni reformi govoril, sklenila se je na Popovičev predlog generalna debata. Glavnima govornikoma bila sta izbrana Gjurgjević in Folnegović.

Madrid, 27. novembra. Vsi kardinali in nadškofje španski pridejo sim k kraljevem pogrebu. Poklonili se bodo potem vsi vkup kraljici-vladarici. — Martinez Campos je predlagal, naj vojaki še pred shodom državnega zbora prisežejo. Ministerski svet odloči o tem. — Vsi general-kapitani in vojaški guvernerji Španije zagotovili so kraljici-vladarici svojo lojalnost.

London, 27. novembra. Do polnoči je bilo izvoljenih 113 konservativcev, 108 liberalcev, 9 irskih nacionalcev.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 28. novembra.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.40
„ „ „ srebri	82.80
Zlata renta	108.90
5% avstr. reala	99.90
Delnice narodne banke	877.—
Kreditne delnice	286.70
London 10 lir sterling	125.50
20 frankovec	9.98 ^s
Cekini c. kr.	5.97
100 drž. mark	61.70

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
27. novbra.	7. zjutraj	734.81	5.2	bzv.	megla	0.00
	2. pop.	735.01	8.6	szpd. sl.	obl.	
	9. zvečer	737.34	5.4	„	p. js.	

Ker imajo pristni

Pain-Expeller

z kotvico

skoro v vseh rodbinah, je torej vsaka reklama odveč. Te vrstice imajo torej le namen, iste osebe, ki se tega staro osvedočenega domačega zdravila ne poznajo, opozoriti, da rabi z najboljšimi učinki kot namazanje zoper protin, revmatizem itd. Bolečine običajno izginejo uže po prvem namazanji. Cena 40 in 70 kr.; na prodaj v vseh lekarnah; v Ljubljani pri gosp. E. Birschitz-u. Glavna zaloga: Lekarna pri (146) „Zlatem levu“ v Pragi, Staro mesto. 8—3

Carsko, marčno in bock-pivo

iz pivovara bratov Kosler

priporoča

v zabojih po 25 in 50 steklenic

A. Mayerjeva

trgovina piva v steklenicah

v Ljubljani. (118) 20

Uže 87 let obstoječa

ces. kralj. dež. priv.

tovarna za odeje in koce

od prejšnje firme

Lichtenauerjeva vdova & sinovi

razpošilja po svoji dunajski zalogi

konjske odeje

190 cm. dolge, 130 cm. široke v nepokončljivi kakovosti temni podlagi in živimi obkrajki, komad po

1 gld. 65 kr.

uštevisi zavitek, torej brez stroškov.

Samo vsled ogromnega izdelovanja in velikanškega razpečavanja nam je možno, te konjske odeje prodajati v tako izborni kakovosti po tako neobičajno nizki ceni.

Razpošilja se proti povzetji. — Blago, ki ne ugaja, vzprejema se brez pomisleka nazaj. (158) 6-5

☛ Pazi naj se natanko na adresu: ☛

Glavna zaloga:

Silberstern, Dunaj, I., Rothenthurmstrasse 14.

V Ameriko

pride najceneje, kdor se obrne na

Anolda Reifa, Dunaj, I., Pestalozzigasse 1.,

najstarejša tvrdka te vrste.

Natančneje izpovedbe in prospekti zastoj. (22) 50—39

Najfinejši

bohinjski sir

(160) 12

prav po ceni priporoča

J. R. Paulin v Ljubljani,

specerijska trgovina, Špitalske ulice št. 2.

Pri

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bambergu

v Ljubljani

se dobivajo vedno vse

knjige družbe sv. Mohora

in tudi sledeče knjige:

- Abecednik za slovenske ljudske šole.** Sestavila A. Razinger in A. Žumer. 20 kr.
- Abecednik slovensko-nemški.** Sestavila A. Razinger in A. Žumer. 25 kr.
- Brezovnik,** šaljivi Slovec. 60 kr., vezano 70 kr.
- Celestina J.,** Aritmetika za nižje gimnazije, I. del, vezana 1 gld. 30 kr.; II. del, vezana 1 gld. 10 kr.
- Celestina J.,** Geometrija za nižje gimnazije, I. del, vezana 70 kr.; II. del, vezana 80 kr.
- Cimperman,** Pesni, 60 kr.
- Devoljan Miljenko,** Mladini, 30 kr.
- Dimitz A.,** Habsburžani v deželi kranjske 1282 do 1882. Slavnosten spis, na svetlo dal kranjski deželni odbor. 4 gld.
- Filipovič,** Kraljevič Marko u narodnih pjesmah. 90 kr.
- Gregorčič,** poezije, drugi pomn. natis, 1 gld. 20 kr., elegantno vezano z zlatim obrezkom 2 gld.
- Hrovat P. Florentin,** kranjska mesta s petimi podobami. 60 kr.
- Janežič A.,** Slovensko-nemški slovar. 2 gld. 20 kr., vezan 2 gld. 70 kr.
- Jenko Ivan,** Pesmi, 1 gld.
- Jesenko Janez,** Avstrijsko-ogerska monarhija. — Domovinoznanstvo za četrti razred srednjih šol. 45 kr.
- Jurčič Josip,** Zbrani spisi, I. zvezek 1 gld., II. zvezek 70 kr., III. zvezek 70 kr., IV. zvezek 70 kr. V. zvezek 70 kr.; v krasnih platnicah vezan vsak zvezek 50 kr. več.
- Kačič-Miošič,** Razgovor ugodni naroda slovinsk. 1 gld. 20 kr.
- Kermavner V.,** Vadbe v skladnji latinski, vezane 1 gld.
- Klalič,** Lehrgang der kroatichen Sprache, I., II. Theil sammt Schlüssel. 1 gld. 52 kr. — Kroatischer Dolmetscher, 60 kr.
- Knjižnica slovenske mladine:**
 - I. zvezek: Tomšič Ivan, Dragoljubci, 30 kr.
 - II. „ „ „ Peter rokodelčič, 36 kr.
 - III. „ „ „ Cigler Janez, Sreča v nesreči, 35 kr.
- Kobler A.,** Zgodovina Sorske in Preške fare, 30 kr.
- Kosec,** Krščansko-katoliško pravoslovje, 1 gld. 20 kr.
- Lavtar L.,** Občna aritmetika za učiteljska. Cena vezane knjige 1 gld. 20 kr.
- Lesar A.,** Liturgika ali sveti obredi pri vnanji službi božji. Vezana 1 gld. 20 kr.
- Majar H.,** Odkritje Amerike, trdo vezano 1 gld. 60 kr.
- Prvo berilo in slovnica** za slovenske ljudske šole. Sestavila Razinger in Žumer. 24 kr.
- Padar,** Zakon in žena, 40 kr.
- Postave in ukazi za kranjsko ljudsko šolstvo.** 1 gld. 50 kr.
- Praprotnik,** Mali šolski besednjak. 4. natis. Vezan 85 kr.
- Razlag J. R., dr.,** Pesmarica, 60 kr., vez. 80 kr.
- Rožek J. A.,** Latinsko-slovenski slovník. Vezan 2 gld. 70 kr.
- Senekovič A.,** Fizika za nižje razrede srednjih šol, vezana 2 gld.
- Šmid Kristof,** Spisi, 3 zvezki po 40 kr.
- Vošnjak I., dr.,** Poročilo o kmetijski enkėti dne 17. in 18. aprila 1884 v Ljubljani, 50 kr.
- Vraz Stanko,** Izabrane pjesme, 1 gld. 80 kr., eleg. v platno vezane s zlatim obrezkom 3 gld.
- Zapisnik hiš deželnega glavnega mesta Ljubljanskega.** Vezan 65 kr.
- Zlatorog,** Pravljica za mladino. 20 kr.
- Znidaršič J.,** Nauk o desetnih (decimalnih) razlomkih pri računih z novo mero in vago. 60 kr.

V naši zalogi smo tudi na svetlo dali slovenske knjige s podobami za mladino, in sicer:

- Pepelko, Snegulčico, Trnjevo rožico** (4^a velike) po 50 kr. Pravljice o:
- Pepelki, Rudeči kapiol in Obutem mašku** (8^a velike) po 25 kr.
- O deželi lenuhov, Snegulčico, Pritlikovcu** (Palček) in **Robinzonu** po 15 kr.

Oznanilo

in reklame za vse časopise, strokovne novine in koledarje domačih in tujih dežel preskrbava realno in najceneje uže celih 27 let obstoječa najstarejša firma Avstro-Ogerske v tej stroki: **A. Oppelik na Dunaji** (Stadt, Stubenbastei Nr. 2).